

1 - Moje práva počas vyšetovania

A. Ak som cudzí štátny príslušník, má to vplyv na vyšetovanie?

Áno, v podstate preto, že niektoré ďalšie práva a záruky sú v tejto súvislosti podstatné (pozri aj *dalej v texte*).

B. Aké sú fázy vyšetovania?

i) Fáza zhromažďovania dôkazov/právomoci vyšetovateľov

Činnosť polície v rámci vyšetovania trestných činov je stanovená v článkoch 347 až 357 Trestného poriadku; činnosť prokurátora je upravená článkami 358 až 378 Trestného poriadku.

ii) Policajné zadržanie

Podľa článku 384 Trestného poriadku, okrem zjavných prípadov, v ktorých kriminálna polícia vykonáva povinné zatknutie alebo nepovinné zatknutie podozrivého počas páchania trestného činu, ak existujú osobitné prvky, ktoré aj v súvislosti s nemožnosťou identifikovať podozrivého naznačujú, že existuje dôvodné riziko úteku, prokurátor nariadi dočasné zadržanie alebo pred tým, ako prokurátor prevezme vyšetovanie, kriminálna polícia z vlastnej iniciatívy vykoná predbežné zadržanie osoby pre závažné podozrenie zo spáchania trestného činu, za ktorý zákon ukladá trest odňatia slobody na doživotie alebo trest odňatia slobody na najmenej dva roky a najviac šesť rokov, alebo zo spáchania trestného činu týkajúceho sa vojnových zbraní a výbušnín, alebo trestného činu spáchaného na účely terorizmu vrátane medzinárodného terorizmu alebo rozvratu demokratického poriadku.

iii) Vypočutie

Vyšetovaná osoba, aj keď bola vzatá do väzby alebo zadržaná z iného dôvodu, sa na vypočúvaní zúčastňuje dobrovoľne za predpokladu dodržiavania potrebných záruk na predchádzanie riziku úteku alebo násilia; metódy alebo techniky, ktoré by mohli ovplyvniť slobodu sebaurčenia alebo zmeniť schopnosť zapamätať si a posúdiť skutočnosti, sa nesmú použiť, a to ani so súhlasom vypočúvanej osoby.

iv) Väzba

Väzba a iné osobné opatrenia dohľadu sú stanovené v článkoch 272 až 315 Trestného poriadku. Systém osobných opatrení dohľadu je upravený zásadami primeranosti a proporcionality, na základe ktorých musí sudca vo všeobecnosti pri nariaďovaní opatrení na jednej strane zohľadniť konkrétnu vhodnosť každého opatrenia vo vzťahu k povahe a stupňu ochranných požiadaviek, ktoré sa majú v konkrétnej veci splniť, a na strane druhej musí byť každé opatrenie úmerné rozsahu skutočností a trestu, ktorý bol alebo môže byť uložený.

C. Aké sú moje práva počas vyšetovania?

i) Mám nárok na tlmočníka a preklad dokumentov?

Áno, v súlade s článkom 143 Trestného poriadku.

ii) Aké sú moje práva na informácie a prístup k spisu?

V tejto súvislosti treba vo všeobecnosti poznamenať, že oznámenie o ukončení predbežného vyšetrovania doručené podozrivému a obhajcovi, ktorého si zvolil, obsahuje stručný opis skutočností, v súvislosti s ktorými sa konanie začalo, právnych ustanovení, ktoré boli údajne porušené, ako aj dátum a miesto skutku, pričom sa v ňom poukazuje na to, že dokumenty týkajúce sa vykonaného vyšetrovania boli podané prokuratúre a že podozrivý a jeho obhajca majú nárok do nich nahliadnuť a obstarat si ich kópiu; okrem toho sa stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa práva na informácie a práva na prístup k dokumentom v spise, najmä v súvislosti s vedením vypočúvania alebo uložením osobného ochranného opatrenia.

iii) Mám nárok na prístup k advokátovi a na informovanie tretej osoby o mojej situácii?

Podozrivá/obvinená osoba má nárok určiť si najviac dvoch obhajcov; podozrivej/obvinenej osobe, ktorá si obhajcu neurčila alebo ho nemá, pomáha úradne určený právny obhajca. Na kontroly a prehliadky sa vzťahujú osobitné ustanovenia vrátane práva dotknutej osoby na pomoc zástupcu, pokiaľ sú ľahko dostupné a vhodné.

iv) Mám nárok na právnu pomoc?

Áno, ak sú splnené podmienky stanovené v príslušných platných ustanoveniach.

v) Dôležité informácie o:

a) prezumpcii nevinoty

V článku 27 talianskej ústavy sa stanovuje, že obvinené osoby sa nepovažujú za vinné až do vynesenia právoplatného rozsudku.

b) práve odoprieť výpoveď a práve nevypovedať vo vlastný neprospech

V tejto súvislosti treba okrem iného poznamenať, že pred začatím vypočúvania musia byť osoby informované o tom, že ich výpovede môžu byť vždy použité proti nim a že, pod podmienkou povinnosti poskytnúť svoje údaje, majú nárok neodpovedať na otázky, ale konanie bude pokračovať; nedodržanie týchto ustanovení má za následok to, že akékoľvek výpovede vypočúvanej osoby sú nepoužiteľné.

c) dôkaznom bremene

Vo všeobecnosti dôkazné bremeno v súvislosti so skutočnosťami týkajúcimi sa obžaloby, trestnej zodpovednosti a určenia trestu alebo ochranného opatrenia nesie prokurátor.

vi) Aké sú osobitné ochranné opatrenia v prípade maloletých osôb?

Pravidlá týkajúce sa trestného konania proti deťom a mladým ľuďom sú stanovené v prezidentskom dekréte č. 448 z 22. septembra 1988, ktorý vo všeobecnosti ustanovuje systém, ktorý je pre podozrivú/obvinenú osobu prospešnejší, a to tak v rámci predbežného vyšetrovania, ako aj súdneho konania.

vii) Aké sú osobitné ochranné opatrenia v prípade zraniteľných osôb?

Vo všeobecnosti sa uplatňujú bežné pravidlá ochrany príslušných individuálnych práv.

D. Aké sú zákonné lehoty vyšetrovania?

Vo všeobecnosti platí, že ak prokurátor nepožiadá o odmietnutie veci, musí začať trestné stíhanie do šiestich mesiacov odo dňa zapísania mena osoby, ktorej sa trestný čin pripisuje, do registra trestov; táto lehota sa predlžuje na jeden rok v prípade, že ide o niektorý z trestných činov uvedených v článku 407 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku (organizovaná trestná činnosť, terorizmus, trestné činy týkajúce sa strelných zbraní alebo drog

a iné závažné trestné činy). V každom prípade môže prokurátor pred uplynutím lehoty na základe opodstatnených dôvodov požiadať sudcu zodpovedného za predbežné vyšetrovanie, aby predĺžil uvedenú lehotu; o ďalšie predĺženie môže prokurátor spravidla požiadať v prípadoch obzvlášť zložitých vyšetrovaní alebo v prípadoch, ktoré objektívne nemožno ukončiť v predĺženej lehote; akékoľvek predĺženie môže povoliť sudca zodpovedný za predbežné vyšetrovanie, a to najviac na šesť mesiacov. Trvanie predbežného vyšetrovania však spravidla nesmie, aj pri zohľadnení prípadného predĺženia, byť dlhšie ako 18 mesiacov. Maximálne trvanie je však dva roky, ak sa predbežné vyšetrovanie týka trestných činov uvedených v článku 407 ods. 2 písm. a) alebo v iných obmedzených, osobitných prípadoch stanovených zákonom.

E. Aké opatrenia sa prijímajú vo fáze vyšetrovania vrátane alternatív k väzbe a možností odovzdania do domovského štátu (európsky príkaz na dohľad)?

Okrem väzby možno uložiť tieto donucovacie osobné opatrenia dohľadu: zákaz opustiť krajinu, povinnosť hlásiť sa kriminálnej polícii, odobratie z rodinného domu, zákaz zdržiavať sa na miestach, ktoré obeť pravidelne navštevuje, zákaz a povinnosť zdržiavať sa na určenej adrese, domáce väzenie, väzba v zariadeniach s minimálnym stupňom stráženia pre matky, väzba v zdravotníckom zariadení.

■ Posledná aktualizácia: 14/02/2012

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.